

JANÁČKOVA
KONZERVATOŘ

A GYMNÁZIUM
V OSTRAVĚ

I/2 – Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a
informační gramotnosti

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0642
Číslo materiálu	VY_12_INOVACE_ČJ34_12
Název školy	Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě, Československá 40, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava
Autor	Mgr. Tomáš Kubec
Tematický celek	Světová literatura v 2. pol. 20. století - Velká Británie
Ročník	4. ročník gymnázia
Datum tvorby	02.01.2013
Anotace	Pracovní list – Farma zvířat
Metodický pokyn	Lze použít při výuce k základnímu rozboru textu a k zopakování literární teorie
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	

Farma zvířat - George Orwell

I.

Tajemství kam mizí mléko, se brzy vysvětlilo. Každý den se přidávalo do krmení pro prasata. Právě dozrávala raná jablka a tráva na zahradě byla plná padavčat. Zvířata pokládala za samozřejmé, že si je spravedlivě rozdělí mezi sebe, ale jednoho dne přišel rozkaz, že všechna budou sebrána a odnesena na komandaturu, kde budou k dispozici prasatům. Některá zvířata reptala, ale nic tím nezměnila. Všechna prasata s tím souhlasila, dokonce i Kuliš a Napoleon. Pištík byl pověřen, aby věc vysvětlil ostatním.

„Soudruzi,“ zvolal, „jistě si všichni uvědomujete, že my prasata to neděláme ze sobectví, či že to snad znamená nějaké privilegium. Mnoho z nás totiž ve skutečnosti jablka ani mléko nesnáší. Já osobně je nesnáším. Jíme je jen proto, abychom si zachovali zdraví. Jablka, soudruzi, a to je dokázáno vědecky, obsahují látky naprosto potřebné pro vývoj prasete. My prasata pracujeme duševně. Celé zařízení této farmy závisí na nás. Ve dne v noci se staráme o vaše blaho. My ta jablka jíme a mléko pijeme pro vás! Víte, co by se stalo, kdybychom my, prasata, nebyla schopna dostat svým povinnostem? Jones by přišel zpátky!

II.

Vysvětlili zvířatům, že se jim po třech měsících intenzivního studia podařilo soustředit zásady animalismu do sedmi přikázání, která nyní napíšou na zeď. Tato přikázání jsou nezměnitelné zákony, jimiž se na farmě musí zvířata navždy řídit. S jistými potížemi (pro prase to není nic snadného) se Kuliš vyšplhal po žebříku a pustil se do práce, zatímco Pištík o pár příček níže držel plechovku s barvou. Přikázání psali na dehtovou zeď velkými bílými písmeny, která se dala přečíst ze vzdálenosti třiceti metrů, a zněla takto:

SEDM PŘIKÁZÁNÍ

- 1. Každý, kdo chodí po dvou nohách, je nepřítel.**
 - 2. Každý, kdo chodí po čtyřech nohách nebo má křídla, je přítel.**
 - 3. Žádné zvíře nebude chodit oblečené.**
 - 4. Žádné zvíře nebude spát v posteli.**
 - 5. Žádné zvíře nebude pít alkohol.**
 - 6. Žádné zvíře nezabije jiné zvíře.**
 - 7. Všechna zvířata jsou si rovna.**
- (...)

"Mám už slabý zrak," řekla Lupina. "Ani za mlada jsem nepřečetla, co tam je napsáno. Zdá se mi ale, že zeď vypadá nějak jinak. Je tam oněch Sedm přikázání jako dřív, Benjamine?"

A Benjamin poprvé porušil svoji zásadu, když jí přečetl, co je na zdi napsáno. Nebylo tam nic mimo jediného přikázání. To znělo:

**VŠECHNA ZVÍŘATA JSOU SI ROVNA,
ALE NĚKTERÁ
JSOU SI ROVNĚJŠÍ.**

A tak potom už nebylo zvířatům divné, že druhý den prasata, která dohlížela na práci na farmě, měla všechna v paznehtech bič. Nepřipadalo jim zvláštní ani to, že si prasata koupila rádio, objednala zavedení telefonu a předplatila různé noviny. Nebylo nic neobyčejného na tom, když se Napoleon procházel po zahradě farmy s dýmku v rypáku - ani když si prasata navlékla obleky ze šatníku pana Jonese. Napoleon sám se objevil v černém převlečnicku, kožených kalhotách a kamaších, zatímco jeho oblíbená sviňka se objevila v nedělních hedvábných šatech paní Jonesové.

Otázky

I)

- a) Zařaďte autora do historické etapy, literární skupiny.
- b) Uveďte základní autorovy biografické údaje.

II)

- a) Určete na základě ukázky literární druh, ten pak blíže popište.
- b) Na co chtěl autor svým textem upozornit?
- c) Vysvětlíte pojem alegorie. Jaká jiná alegorická díla znáte?

III)

- a) Stručně popište děj.
- b) Jinotaj ukrytý v tomto díle není těžké dešifrovat. Dokážete ovšem spojit události a „postavy“ s tím, co skutečně reprezentují?

1. Major

2. Napoleon

3. Pištík

4. Kuliš

5. Ovce

6. Kůň Boxer

7. Psi

8. Benjamin

9. Krkavec Mojžíš

10. Vyhnání pana Jonese

11. Stavba mlýna

12. Hymna revoluce

13. Vyhnání Kuliše a jeho přívrženců

a) Stalin b) L. D. Trockij c) symbol náboženství d) dřív, stachanovec e) zmanipulovatelný dav f) KGB
g) skeptik (sám G. Orwell) h) ministr propagandy i) elektrifikace Ruska j) Lenin (Marx) k) Velká říjnová socialistická revoluce (VŘSR) l) internacionála m) procesy s opozicí ve 30. letech v SSSR

c) K čemu dojde v **ukázce č. I.**? Jak a kým je celá věc vysvětlena?

d) Najděte zcela zjevné odkazy na komunistické státní zřízení v **ukázce č. I.**

e) Zamyslete se nad tím, jak se změnila přikázání v **ukázce druhé**, v co se měnila prasata, jak na to reagovala ostatní zvířata.

f) Symbolem Farmy zvířat se stal pazneht s rohem. Co symbolizuje?

g) Napište úvahu na téma „Má totalitární režim, tak jak byl vyobrazen ve Farmě zvířat, své místo v dnešní společnosti?“

Použitá literatura:

ORWELL, G.: *Farma zvířat*. Praha : Aurora, 2004.